

P L A T F O R M A

*za učešće ministra unutrašnjih poslova, Filipa Adžića, na ministarskoj konferenciji
„Održivo upravljanje migracijam na Zapadnom Balkanu“
Skoplje, 15-16. novembar 2022. godine*

I Informacija o sastanku

Pod pokroviteljstvom češkog predsjedavanja Savjetom Evropske unije, Ministarstvo unutrašnjih poslova Češke i Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Sjeverne Makedonije organizuju ministarsku konferenciju pod nazivom „Održivo upravljanje migracijama na Zapadnom Balkanu“.

Realizovanje konferencije pomoći će Međunarodna organizacija za migracije (IOM). Planirano je da na konferenciji učešća uzmu ministri unutrašnjih poslova zemalja Zapadnog Balkana, predstavnici susjednih država članica Evropske unije, relevantnih institucija EU i međunarodnih organizacija kako bi razmijenili mišljenja o migracionim trendovima i najboljim praksama i naučenim lekcijama iz oblasti njihove ekspetize.

Planirano je da se na konferenciji usvoji Deklaracija koja bi mogla poslužiti kao smjernica svim akterima s ciljem komplementarnog sprovođenja i odgovora na izazove koje migracije predstavljaju za region Zapadnog Balkana.

II Značaj učešće ministra unutrašnjih poslova, Filipa Adžića na sastanku

Cilj učešća na ovoj konferenciji je da se identifikuju sveobuhvatni, održivi i orijentisani pristupi efektivnog upravljanja migracijama na Zapadnom Balkanu. Tom prilikom bi se posebna pažnja posvetila diskusiji o trenutnim izazovima i jačanju prekogranične saradnje koja se odnosi na suzbijanje krijumčarenja i trgovine ljudima, unaprjeđenje mehanizama za povratak, kao i poboljšanju cijelokupnog sistema upravljanja migracijama.

Uzimajući u obzir važnost pitanja migracija i uticaja koje ovi tokovi imaju na bezbjednost, politiku stabilnosti, demografski rast kao i druge društvene faktore, sastanak će biti značajan sa aspekta informisanja sagovornika o trenutnoj situaciji na tu temu.

Mnistar Adžić će, između ostalog, iskoristiti priliku da informiše da Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore redovno prati situaciju, u kontinuitetu razmjenjuje informacije sa partnerskim zemljama i prilagođava svoje institucionalne mehanizme trenutnim izazovima.

III Sastav delegacije

Delegaciju Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore predvodiće ministar Filip Adžić, a u delegaciji će biti i **Radovan Popović, v.d. generalnog direktora Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance, Kristina Đukanović, šefica Kabineta i Dragan Dašić, načelnik Direkcije za strance, migracije i readmisiju.**

Troškove putovanja i boravka za ministra i članove delegacije snosi organizator.

Prilog: Ministarska deklaracija

Ministarska konferencija
Održivo upravljanje migracijama na Zapadnom Balkanu

Ministarska deklaracija

Mi, okupljeni u Skoplju 15-16. novembra 2022. godine na **Ministarskoj konferenciji o održivom upravljanju migracijama na Zapadnom Balkanu**, čiji su domaćini Severna Makedonija i Ministarstvo unutrašnjih poslova Češke Republike, u kontekstu češkog predsjedavanja Savjetom EU:

- **POZDRAVLJAJUĆI** cilj Ministarske konferencije da identificuje sveobuhvatne, održive i orijentisane pristupe za efikasno upravljanje migracijama na Zapadnom Balkanu;
- **GRADEĆI** na ekspertizi stečenoj od 2015. godine kao odgovor na mješovite migracione tokove na Zapadnom Balkanu, nakon mješovitih kretanja bez presedana uočenih duž istočno mediteranske rute;

PRIZNAJUĆI napredak koji je postigao Zapadni Balkan i **ISTIČUĆI** dalje potrebe u unaprjeđenju kapaciteta za upravljanje migracionim tokovima u skladu sa EU i međunarodnim standardima, kao i u unaprjeđenju saradnje unutar subregiona, sa državama članicama EU i sa zemljama tranzita i porijekla, kako bi se efikasno uhvatili u koštac sa zajedničkim izazovima u vezi sa iregularnom migracijom;

- **PREPOZNAJUĆI** da su mješovita migraciona kretanja na Zapadnom Balkanu realnost na koju treba računati u doglednoj budućnosti i da je održivo upravljanje migracijama na Zapadnom Balkanu neraskidivo povezano sa dugoročnim razvojem;
- **IMAJUĆI U VIDU** važne međunarodne ciljeve u vezi sa migracijom, uključujući Globalni dogovor za migracije (GCM)¹ i 2030 Agendu za održivi razvoj cilj 10.7, u kojem su se države članice obavezale da će sarađivati na međunarodnom nivou kako bi olakšale sigurnu, uređenu i regularnu migraciju;

¹ Ne dovodeći u pitanje stav svake države učesnice ili države posmatrača Rabatskog procesa prema Globalnom dogovoru za bezbednu, uređenu i regularnu migraciju.

- PODSJEĆAJUĆI na zaključke Ministarskog foruma EU - Zapadni Balkan za pravosuđe i unutrašnje poslove (Brdo pri Kranju, 2021. i 2022.), Regionalne konferencije o readmisiji (Ohrid, 2021.), Sarajevskog dijaloga o migracijama (Sarajevo, 2021. i 2022.), Ministarske konferencije Brdo procesa (Ljubljana, 2020), Ministarske konferencije o izazovima migracija duž istočnog Mediterana i Zapadno Balkanske rute (Beč, 2019) i druge relevantne Ministarske izjave;
- UZIMAJUĆI U OBZIR puteve Zapadnog Balkana ka pristupanju EU, Politiku proširenja EU i Pakt EU o migracijama i azilu;
- POZDRAVLJAJUĆI Ministarsku konferenciju kao pogodan okvir za sagledavanje napretka i puteva za dalje usklađivanje sa EU *acquis*-om, posebno Poglavlja 23 o pravosuđu i osnovnim pravima i Poglavlja 24 o pravdi, slobodi i bezbednosti;
- PONOVO POTVRĐUJUĆI liderstvo vlasti Zapadnog Balkana u rješavanju neregularnih migratornih tokova na bezbjedan, human i uređen način;
- PRIZNAJUĆI važnost prikupljanja i korišćenja tačnih i razvrstanih podataka kao osnove za politikama zasnovanim na dokazima;

Što se tiče sveobuhvatnih, održivih i orijentisanih na rešenja pristupa o kojima se razgovaralo u svrhu efikasnog upravljanja migracijama na Zapadnom Balkanu:

OBAVEZUJEMO SE da dalje jačamo saradnju u rešavanju problema krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, i:

- Preduzmemmo mjere za usvajanje pristupa zasnovanog na pravima i fokusiranom na žrtvama, u skladu sa međunarodnim i EU standardima, posebno za identifikaciju, zaštitu i reintegraciju žrtava trgovine ljudima.
- Poboljšamo saradnju i koordinaciju kroz zajedničke procjene prijetnji, analizama zasnovanim na rutama i poboljšanim digitalnim i zasnovanim na zajednici strategijama prevencije.
- Ojačamo pravosudnu saradnju kako bi se poboljšala efikasnost krivičnog gonjenja i osuda za krijumčarenje i trgovinu ljudima širom sub regije.

- Unaprijediti napore za usklađivanje vizne politike sa naporima Zapadnog Balkana za pristupanjem EU.

OBAVEZUJEMO SE da će se povećati pristup legalnim putevima za migrante u dugotrajnoj tranzitnoj situaciji u skladu sa nacionalnim nadležnostima, i :

- Sve više usvajati pristup koji obuhvata čitavu državu i čitavo društvo, što je ključno za saradnju na promovisanju puteva za iskorištanje prednosti migracije za razvoj sub regije.
- Optimizirati upotreba postojećih zakona kako bi se povećao pristup privremenim ili trajnim pravnim putevima. Putevi uključuju azil, privremeni boravak iz humanitarnih razloga, povratak i readmisiju i šeme legalne migracije
- Podsticati društvenu inkluziju i puteve individualne integracije radi zaštite najugroženijih grupa, posebno djece, i podržavanja prava migranata na obrazovanje, rad, stanovanje i dostojanstven život.

OBAVEZUJEMO SE da ćemo raditi na holističkom pristupu upravljanja povratkom, i:

- Promovisati razumijevanje da je povratak sastavni dio održivog upravljanja migracijama;
- Poboljšati praksu povratka, readmisije i reintegracije kroz sisteme i procedure zasnovane na pravima i procesima.
- Održavati sub regionalni dijalog sa zemljama porijekla sa ciljem da se imaju regionalno koherentni pristupi i mehanizmi za efektivnu implementaciju programa povratka, readmisije i reintegracije
- Unaprijediti saradnju o readmisiji sa zemljama porijekla i tranzita kroz fleksibilnije aranžmane, usklađene sa kontekstom i potrebama glavnih zemalja tranzita i povratka.
- Uključiti saradnju na readmisiji u šire procese dijaloga sa zemljama porijekla, kako bi se iskoristile prednosti reintegracije, povećala kružna migracija radne snage i ubrzala druga područja saradnje.

Usvojeno u Skoplju, Sjeverna Makedonija

16. novembar 2022.

Ministerial Conference Sustainable Migration Governance in the Western Balkans

Ministerial Declaration

We, gathered in Skopje on 15-16 of November 2022 at the **Ministerial Conference on Sustainable Migration Governance in the Western Balkans** co-hosted by North Macedonia and the Ministry of the Interior of the Czech Republic, in the context of the Czech Presidency of the Council of the EU:

- WELCOMING the objective of the Ministerial conference to identify comprehensive, sustainable and solutions-oriented approaches to effectively manage migration in the Western Balkans;
- BUILDING on the expertise gained since 2015 responding to mixed migration flows in the Western Balkans, following the unprecedented mixed movements observed along the Eastern Mediterranean Route;
- ACKNOWLEDGING the progress achieved by the Western Balkans and EMPHASIZING the further needs in improving capacities to manage migration flows in accordance with EU and international standards, and in improving cooperation within the sub-region, with EU Member States and with countries of transit and origin, to effectively tackle common challenges in relation to irregular migration;
- RECOGNIZING that mixed migration movements in the Western Balkans are a reality to be reckoned with for the foreseeable future, and that sustainable migration governance in the Western Balkans is inextricably linked to long-term development;
- BEARING IN MIND important international objectives related to migration, including the Global Compact for Migration (GCM)¹ and the 2030 Agenda for Sustainable Development target 10.7, in which Member States committed to cooperate internationally to facilitate safe, orderly and regular migration;
- RECALLING the conclusions of the EU-Western Balkans Ministerial Forum on Justice and Home Affairs (Brdo pri Kranju, 2021 and 2022), the Regional Conference on Readmission (Ohrid, 2021), the Sarajevo Migration Dialogue (Sarajevo, 2021 and 2022), the Ministerial Conference of the Brdo Process (Ljubljana, 2020), the Ministerial Conference on Migration Challenges Along the Eastern Mediterranean and Western Balkan Route (Vienna, 2019) and other relevant Ministerial statements;
- TAKING INTO CONSIDERATION the Western Balkans pathways to accession to the EU, the EU Enlargement Policy and the EU Pact on Migration and Asylum;
- WELCOMING the Ministerial Conference as a conducive cadre to take stock of the advancements and ways forward to further align with the EU acquis, especially Chapter 23 on Judiciary and fundamental rights, and Chapter 24 on Justice, freedom and security;
- REAFFIRMING the leadership of Western Balkans authorities in addressing irregular migratory flows in a safe, humane and orderly manner;
- ACKNOWLEDGING the importance to collect and utilize accurate and disaggregated data as a basis for evidence-based policies;

¹ Without prejudice to the position of each participating or observer State of the Rabat Process towards the Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration.

As regards the comprehensive, sustainable and solutions-oriented approaches discussed to effectively manage migration in the Western Balkans:

COMMIT to further strengthen cooperation to address smuggling of migrants and trafficking in human beings, and:

- Take measures to adopt rights-based and victim-centered approach, in compliance with international and EU standards, notably to identify, protect and reintegrate victims of trafficking.
- Improve cooperation and coordination through joint threats assessments, route-based analysis and enhanced digital and community-based prevention strategies.
- Strengthen judicial cooperation to improve the effectiveness of prosecution and convictions of smuggling and trafficking in persons across the sub-region.
- Enhance the efforts to align visa policy in line with the Western Balkans efforts for accession into the EU.

COMMIT to increase access to legal pathways for migrants in protracted transit situation in line with national competences, and:

- Increasingly adopt a whole-of-government and whole-of-society approach, as critical for cooperation to promote pathways to harness the benefits of migration for the development of the sub-region.
- Optimize the use of existing laws to increase access to temporary or permanent legal pathways. Pathways include asylum, temporary residence for humanitarian reasons, return and readmission and legal migration schemes
- Foster social inclusion and individual integration pathways to protect the most vulnerable groups, in particular children, and uphold migrants' rights to education, work, housing and a dignified life.

COMMIT to work towards a holistic return management approach, and:

- Promote the understanding that return is an integral part of sustainable migration management;
- Improve return, readmission and reintegration practices through rights-based and process-driven systems and procedures.
- Maintain sub-regional dialogue with countries of origin with the aim to have regionally coherent approaches and mechanisms to effectively implement return, readmission and reintegration programming.
- Advance readmission cooperation with countries of origin and transit through more flexible arrangements, aligned with the context and needs of main countries of transit and return.
- Incorporate readmission cooperation into wider dialogue processes with countries of origin, to leverage the benefits of reintegration, increase circular labour migration and accelerate other areas of cooperation.

Adopted in Skopje, North Macedonia

November 16, 2022